

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ**

Ημερομηνία: 30/11/2017
Αρ. Πρωτ.: 355/2017

Ταχ. Δ/ση : Λ. Αλεξάνδρας 34-Αθήνα
Ταχ. Κώδικας :11473
Τηλέφωνο :210-8213905/210-8213334
FAX :210-8213760
E-mail :pppta@otenet.gr
Website :www.psf.org.gr

ΠΡΟΣ

- Υπουργό Παιδείας,
Έρευνας και
Θρησκευμάτων, κ.
Κώστα Γαβρόγλου
- Αναπληρωτή Γ.
Γραμματέα, κ. Γιώργο
Αγγελόπουλο

ΘΕΜΑ: «Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής»

Αξιότιμε Υπουργέ, κύριε Γ. Γραμματέα

Σας αποστέλλουμε την τεκμηριωμένη Νομική άποψη του Πανελληνίου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών σχετικά με την αυτοτέλεια του τμήματος φυσικοθεραπείας.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών» (ΠΣΦ-ΝΠΔΔ), που εδρεύει στην Αθήνα, Λεωφόρος Αλεξάνδρας 34 και εκπροσωπείται νομίμως

Με αφορμή την διαφαινόμενη έναρξη της διαδικασίας μετεξέλιξης του ΤΕΙ Αθήνας σε Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, ως και της προτεινόμενης συγχώνευσης

τμημάτων, ιδίως, δε, των Τμημάτων Φυσικοθεραπείας και Εργοθεραπείας, παρατηρούνται τα εξής.

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 1 του Νόμου 4485/2017 (Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις, ΦΕΚ Α' 114), «Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ιδρύονται, συγχωνεύονται, κατατέμνονται, μετονομάζονται και καταργούνται Α.Ε.Ι. και μεταβάλλεται η έδρα τους, όταν: α) είναι αναγκαίο για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων αναγκών για την ανάπτυξη της ανώτατης εκπαίδευσης ή για την καλλιέργεια νέων επιστημονικών, καλλιτεχνικών και τεχνικών πεδίων ή πεδίων διεπιστημονικού χαρακτήρα, που κρίνονται απαραίτητα για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας και δεν καλύπτονται με επάρκεια από τα Α.Ε.Ι. που λειτουργούν ή β) επιβάλλεται από τον δυσανάλογα μεγάλο ή μικρό ετήσιο αριθμό φοιτητών ή αποφοίτων ανά μέλος Δ.Ε.Π. σε ένα Α.Ε.Ι. ή γ) η λειτουργία μεμονωμένων Α.Ε.Ι. όχι μόνο δεν δικαιολογείται επιστημονικά αλλά, αντιθέτως, δυσχεραίνει την έρευνα και τη διδασκαλία στα αντίστοιχα γνωστικά πεδία ή δ) συνάδει με τις οικονομικές και κοινωνικές αναπτυξιακές ανάγκες και τις δυνατότητες της χώρας ή μιας συγκεκριμένης περιφέρειας».

Όπως προκύπτει εκ των ανωτέρω διατάξεων, ο νομοθέτης προσδιορίζει συγκεκριμένες προϋποθέσεις, η συνδρομή των οποίων είναι απαραίτητη προκειμένου να υπάρξει ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία ή κατάργηση ΑΕΙ. Οι προϋποθέσεις που τίθενται αφενός κατανέμονται σε τέσσερεις (4) κατηγορίες (περιπτώσεις α', β', γ' και δ'), αφετέρου τίθενται διαζευκτικώς, υπό την έννοια ότι δεν επιβάλλεται η ταυτόχρονη συνδρομή τους, αλλά αρκεί η συνδρομή έστω και μιας εξ αυτών, προκειμένου να κινηθεί η διαδικασία ίδρυσης, κατάργησης κλπ ΑΕΙ.

Υπογραμμίζεται, ότι οι ως άνω προϋποθέσεις είναι εντελώς διαφορετικές μεταξύ τους, ενώ μόνο κοινό σημείο τους είναι ο χαρακτηρισμός τους ως στοιχείων μη μετρήσιμων κατ'απόλυτα αντικειμενικό τρόπο. Ενόψει, δε, της φύσεώς τους αυτής, είναι προφανές ότι καταλείπεται στην κανονιστικώς δρώσα διοίκηση ένα ευρύ πεδίο διακριτικής ευχέρειας, που σε καμία περίπτωση, βέβαια, δεν θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως πεδίο αυθαιρεσίας και εξυπηρέτησης σκοπιμοτήτων άσχετων με το μείζον ζήτημα της παιδείας.

2. Σημειωτέον, ότι σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 1 του Νόμου 4485/2017, *«Ίδρυση, κατάργηση, συγχώνευση και κατάτμηση Σχολής ή Τμήματος Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται με αναλογική εφαρμογή των παραγράφων 1 έως και 3 του άρθρου 5»*. Εκ τούτων έπεται, ότι οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 1, όπως ανωτέρω εκτίθενται και σχολιάζονται, θα πρέπει να συντρέχουν και προκειμένου περί της ίδρυσης, συγχώνευσης, κατάτμησης ή κατάργησης Σχολής ή Τμήματος ΑΕΙ.

3. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του Νόμου 4485/2017, *«Για την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 1 απαιτείται σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου των οικείων Ίδρυμάτων, εκτός από την περίπτωση ίδρυσης νέου Α.Ε.Ι. και γνώμη της Αρχής Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.) και του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ., ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παραγράφου 1»*.

Εκ τούτων έπεται, ότι η σύμφωνα γνώμη της Συγκλήτου απαιτείται μόνον για την περίπτωση συγχώνευσης, κατάτμησης, μετονομασίας ή κατάργησης ΑΕΙ, ενώ δεν επιβάλλεται ως διαδικαστικός τύπος για την περίπτωση ίδρυσης νέου ΑΕΙ. Κατά συνέπεια, προκειμένου περί της ίδρυσης νέου ΑΕΙ, ο νομοθέτης δεν καθιερώνει γνωμοδοτική αρμοδιότητα κάποιας Συγκλήτου, ούτε προβλέπει την υποβολή σχετικής πρότασης από οποιαδήποτε Σύγκλητο ΑΕΙ.

4. Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Νόμου 4485/2017, *«1. Κάθε Ίδρυμα αποτελείται από Σχολές. Η Σχολή καλύπτει μία ενότητα συγγενών επιστημονικών κλάδων και εξασφαλίζει τη διεπιστημονική προσέγγιση, τη μεταξύ τους επικοινωνία και τον αναγκαίο, για τη διδασκαλία και την έρευνα, συντονισμό τους. Η Σχολή εποπτεύει και συντονίζει τη λειτουργία των Τμημάτων, σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών τους.*

2. Οι Σχολές διαιρούνται σε Τμήματα. Δεν είναι δυνατή η ύπαρξη Σχολής με λιγότερα από δύο (2) Τμήματα, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου η αναγκαιότητα σύστασης Σχολής με ένα (1) Τμήμα αιτιολογείται ειδικά από τη Σύγκλητο. Το Τμήμα προάγει την επιστήμη, την τεχνολογία ή τις τέχνες στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο, οργανώνει τη διδασκαλία στο πλαίσιο των προγραμμάτων σπουδών και εξασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτά.

3. Τα Τμήματα διαιρούνται σε Τομείς, οι οποίοι συντονίζουν τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο ή πεδία της επιστήμης».

Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει, ότι έκαστο Τμήμα Σχολής ΑΕΙ αναπόφευκτα συνδέεται με συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο, χωρίς να καθιερώνεται η δυνατότητα σύνδεσης του Τμήματος με περισσότερα, έστω και συγγενή μεταξύ τους, επιστημονικά πεδία. Ο συγκεκριμένος ρόλος της κάλυψης μιας ενότητας συγγενών επιστημονικών κλάδων ανήκει κατ' αποκλειστικότητα στην Σχολή.

5. Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του Νόμου 4485/2017, «1. Τμήματα αποκτούν αυτοδυναμία εφόσον: α) υπηρετούν σε αυτά τουλάχιστον οκτώ (8) μέλη Δ.Ε.Π., από τα οποία τουλάχιστον δύο (2) πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή και β) έχουν εγγραφεί σε αυτά φοιτητές.

2. Σχολές αποκτούν αυτοδυναμία εφόσον τουλάχιστον δύο (2) από τα Τμήματά τους, με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 9, είναι αυτοδύναμα».

Με τις παραπάνω διατάξεις τίθενται οι ελάχιστες προϋποθέσεις προκειμένου περί της αυτοδύναμης λειτουργίας Τμημάτων ΑΕΙ. Τα κριτήρια σχετίζονται προεχόντως με την παρουσία ικανού αριθμητικά εκπαιδευτικού προσωπικού, αν θεωρήσουμε αυτονόητη την εγγραφή φοιτητών.

6. Σε συνέχεια των παραπάνω διαπιστώσεων ενδιαφέρον παρουσιάζει το Πρακτικό από την Συνεδρίαση της Σύγκλητου του ΤΕΙ Αθήνας με αριθμό 9. Δυνάμει του ως άνω Πρακτικού η Σύγκλητος του ΤΕΙ Αθήνας, καίτοι δεν φέρει κατά νόμο σχετική προς τούτο αρμοδιότητα, όπως ανωτέρω αναφέρθηκε, επιχειρεί να καταθέσει μια πρόταση για τον προσδιορισμό των Τμημάτων του υπό ίδρυση νέου ΑΕΙ, ήτοι του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Εν σχέσει, λοιπόν, με την Σχολή Επιστημών Υγείας, η Σύγκλητος προτείνει, μεταξύ άλλων, την δημιουργία ενός Τμήματος Φυσικοθεραπείας – Εργοθεραπείας με δύο κατευθύνσεις (Φυσικοθεραπείας και Εργοθεραπείας), το οποίο προφανώς θα προκύψει από την συγχώνευση των δύο μέχρι σήμερα διακριτών Τμημάτων της Φυσικοθεραπείας και της Εργοθεραπείας.

A. Η πρόταση αυτή, καταρχήν δεν φέρεται να συνάδει με τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 1 του Νόμου 4485/2017, ενώ και η ίδια η Σύγκλητος ουδόλως υποδεικνύει, ή έστω υπονοεί, ότι η συγκεκριμένη πρότασή της εξυπηρετεί, έστω και μερικώς, κάποια από τις προϋποθέσεις των περιπτώσεων α΄ ή β΄ ή γ΄ ή δ΄ των παραπάνω διατάξεων. Υπ΄αυτήν την έννοια η επίμαχη πρόταση ουδέν έρεισμα ευρίσκει επί της κείμενης νομοθεσίας.

B. Περαιτέρω, η εν λόγω πρόταση έρχεται και σε προφανή αντίθεση με το εννοιολογικό περιεχόμενο του Τμήματος, ως διαιρετής μονάδας στην διάρθρωση ενός ΑΕΙ, όπως το περιεχόμενο αυτό αποδίδεται στις ρυθμίσεις του άρθρου 9 του Νόμου 4485/2017. Με άλλα λόγια, εφόσον τα επιστημονικά πεδία της Φυσικοθεραπείας και της Εργοθεραπείας είναι μεταξύ τους διακριτά, αδυνατούν να ενταχθούν στο αυτό Τμήμα. Κι αυτό γιατί το Τμήμα, όπως προαναφέρθηκε, αναγκαστικώς συνδέεται μόνον με ένα επιστημονικό πεδίο, ενώ είναι η Σχολή εκείνη που αναλαμβάνει την επιστημονική διασύνδεση συγγενών επιστημονικών κλάδων.

Γ. Θα πρέπει, επίσης, να διευκρινιστεί, ότι ειδικώς το Τμήμα Φυσικοθεραπείας του ΤΕΙ Αθήνας ανταποκρίνεται πλήρως στις προϋποθέσεις του άρθρου 11 του Νόμου 4485/2017, ώστε να δύναται να λειτουργήσει αυτόνομα. Κατά συνέπεια η πρόταση της Συγκλήτου δεν θα μπορούσε να στηρίζεται στην ανάγκη δημιουργίας ενός Τμήματος αυτοδύναμου, η οποία εξυπηρετείται μόνον μέσω της συγχώνευσης των Τμημάτων Φυσικοθεραπείας και Εργοθεραπείας, ώστε να καλύπτεται η ελάχιστη προϋπόθεση εν σχέσει με το εκπαιδευτικό προσωπικό.

Δ. Πέραν των ανωτέρω επισημάνσεων θα πρέπει, επίσης, να παρατηρηθεί, ότι η δημιουργία ενός ενιαίου Τμήματος Φυσικοθεραπείας και Εργοθεραπείας μοιραία θα επιφέρει σύγχυση στο πεδίο των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων του συγκεκριμένου Τμήματος.

Όπως είναι ήδη γνωστό, τα επαγγελματικά δικαιώματα των δύο ως άνω κατηγοριών επαγγελματιών υγείας είναι μεταξύ τους διακριτά, ενώ κατοχυρώνονται στην εθνική μας έννομη τάξη μέσω διαφορετικών νομοθετημάτων. Η δημιουργία του ενιαίου τμήματος θα προκαλέσει αναπόφευκτα σύγχυση, καθιστώντας δυσχερή τα όρια μεταξύ της νομίμου ασκήσεως μιας επαγγελματικής δραστηριότητας και της αντιποίησης αυτής της δραστηριότητας.

Η παρατήρηση, μάλιστα, αυτή λαμβάνει ακόμη μεγαλύτερη διάσταση, αν αναλογιστούμε τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου περί της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων (βλέπε Οδηγία 2005/36/ΕΚ όπως ισχύει). Το συγκεκριμένο κοινοτικό πλαίσιο θέτει σαφή όρια μεταξύ διαφορετικών επαγγελμάτων, ενώ η ισχύς του προφανώς καταλαμβάνει όλα τα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εφόσον, λοιπόν, με βάση τόσο το ευρωπαϊκό, όσο και το διεθνές πρότυπο, οι επιστήμες της Φυσικοθεραπείας και της Εργοθεραπείας είναι μεταξύ τους διακριτές, ομολογουμένως δεν αντιλαμβανόμαστε πώς θα εφαρμόζεται η συγκεκριμένη κοινοτική οδηγία περί αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων επί των αποφοίτων ενός ενιαίου τμήματος φυσικοθεραπείας και εργοθεραπείας.

7. Με τις σκέψεις αυτές ο ΠΣΦ θεωρεί, ότι η πρόταση της Συγκλήτου του ΤΕΙ Αθηνών προέρχεται από καθ'ύλην αναρμόδιο όργανο, προφανώς δεν αναπτύσσει κάποια δεσμευτική ισχύ, έρχεται σε προφανή αντίθεση με τις διατάξεις του Νόμου 4485/2017, ενώ δημιουργεί σύγχυση στον κύκλο των επαγγελματικών δικαιωμάτων των φυσικοθεραπευτών και των εργοθεραπευτών.

ΓΙΑ ΤΟ Κ.Δ.Σ. ΤΟΥ Π.Σ.Φ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΛΥΜΠΕΡΙΔΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΤΡΙΓΩΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ